

• DOMOLJUB •

Izhaja zvečer vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide dan poprej. Cena mu je 80 kr. na leto. Inserati se sprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Slovenskemu ljudstvu
v poduk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Semeniške ulice št. 2. Naročnina in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Št. 9.

V Ljubljani, dne 3. maja 1900.

Leto XIII

Pred zasedanjem državnega zbora.

Letos je državni zbor zboroval komaj tri tedne, da je dovolil vojaške novince in rešil nekaj manj važnih stvari. Ravno ko je državni zbor začel bolj mirno delati, je vlada morala dne 17. sušca zaradi deželnih zborov obravnave državnega zbora pretrgati. Z Dunaja pa sedaj poročajo, da se državni zbor dne 8. maja zopet snide. Na jeziku je vprašanje: Ali je kaj upanja, da bode državni zbor mirno in resno delal? Naša goreča želja je, da bi se to zgodilo. Že tri leta se shaja državni zbor, ne da bi kaj važnega storil. Naši bravci tudi vedó vzroke, zakaj je državni zbor mlatil le prazno slamo. Leta 1897. je vlada grofa Badenija hotela Čehom ustreči in je izdala znani jezikovni naredbi za Češko in Moravsko. S tema naredbama je dala več pravic češkemu jeziku. To pa je razdražilo Nemce, da so dve leti razgrajali v zbornici in zaprečili vsako delo. Odstopiti je moralo ministerstvo grofa Badenija, za njim ministerstvo barona Gauča, in lansko leto ministerstvo grofa Thuna. Za njim je prišlo na krmilo ministerstvo grofa Claryja, ki je v oktobru preklicalo češki jezikovni naredbi. Sedaj je bil ogenj v čeških strehah. Češki poslanci so se tako odločno ustavljali grofu Claryju, da je moral že pred novim letom odstopiti. Ministerstvo Wittekovo je vladalo le nekaj dni in v prosincu je bilo imenovano sedanje Körberjevo ministerstvo. Ministerski predsednik dr. pl. Körber je takoj uvidel, da je v državnem zboru mirno

delo nemogoče, dokler se Nemci in Čehi ne pomirijo in spravijo. Sklical je na Dunaj veljavne češke in nemške poslance, da bi se dogovorili o jezikovnem zakonu. Ta posvetovanja so bila v najboljšem teku, ali mejtem je vlada sklicala koncem svečana državni zbor in mirovna pogajanja so bila pretrgana.

Sedaj so razmere zopet neugodnejše. V češkem in moravskem deželnem zboru so bile že resne praske med češkimi in nemškimi poslanci zaradi jezikovnega vprašanja. Ta napetost in razdraženost se gotovo iz deželnih zborov preseli zopet v državni zbor. Češki poslanci že preté, da bodo v državnem zboru odločno nastopili proti vladi, ako ne obnovi jezikovnih naredeb. Kaj naj vlada stori? Ako ustreže Čehom, so Nemci pokonci; ako Čehom ne ustreže, bodo ti nastopili proti vladi. Zato hoče vlada takoj državnemu zboru predložiti načrt zakona, s katerim hoče urediti jezikovno vprašanje na Češkem in Moravskem. Mi ne vemo, kakšen je ta načrt, toda češki listi poročajo, da Čehi s tem zakonom ne morejo biti zadovoljni, ker daje še preveč pravic nemškemu jeziku. Vsled tega je mej češkimi poslanci velika nevolja.

Take so torej danes razmere. Vse kaže, da se zopet prične ropot v državnem zboru. Kaj pa naj storé naši slovenski poslanci? Zadnja leta so vedno bili zvezani s češkimi poslanci, ki so s Poljaki, Hrvatimi, Rusini, Rumuni in konservativnimi Nemci tvorili večino v državnem zboru. Naši poslanci so upali, da v tej zvezi dobé vsaj nekaj olajšav in koristij v narodnem in gospodarskem pogledu. Ali znano je, da se za Slovence od Badenija sém ni prav nič zgo-

dilo. Tega niso krivi naši poslanci, ampak zmedene razmere.

Ako sedaj vlada predloži jezikovni zakon samo za Češko in Moravsko, ostanemo Slovenci zopet na suhem. Naš rod gineva in propada v vseh obmejnih pokrajinah, celó na Kranjskem v mnogem oziru nazadujemo. Ako vlada na nas pozabi, potem smo na nemilost izročeni Nemcem in Italijanom. Zato bode dolžnost naših poslancev, da se pri obravnavah o jezikovnem vprašanju zopet oglasijo in zahtevajo, kar nam gré po božjih in človeških zakonih.

Nevarnost pa je, da bodo češki poslanci nastopili proti vladi. Če se to zgodi, potem smo zopet tam, kjer smo bili pred leti. Vlada je namreč predložila več gospodarskih načrtov, mej drugimi je zgradba železnice od Beljaka in Celovca skozi Bohinj in Gorico do Trsta. Vse te gospodarske predloge ostanejo nerešene, ako češki poslanci prično obstrukcijo. Zgoditi pa se utegne tudi, da češki poslanci potem razbijejo desnico, in to bi bila veličanska škoda za vse avstrijske Slovence, posebno pa za Slovence. Zato želimo in pričakujemo, da češki poslanci ne bodo posnemali nemških in da bodo opustili obstrukcijo, ki bi češkemu narodu le škodila. Ako jezikovni zakon ne bode ustrezal češkim zahtevam, mogoče ga je zavreči brez vsacega ropota. Mej tem pa bode mogoče rešiti vendar nekaj važnih gospodarskih vprašanj. Od čeških poslancev torej pričakujemo, da najdejo drugo pot do svojega namena. S tem vzdržé večino v poslanski zbornici in proti večini ne more vladati nobena vlada

Disputacija s soc. demokratom.

(Dalje.)

II. Prostost ali suženjstvo?

Nadučitelj je vprašal dalje soc. dem. govornika Kaniča:

»Dokazal sem vam torej, da bo v soc. demokratični državi še več gosposk in žandarjev, kakor jih imamo sedaj. Povejte mi sedaj, ljubi g. Kanič, kam bote zapirali vse tiste, kateri ne bodo ubogali žandarjev? Vi pravite, da ječ ne bo v vaši državi. Ali bote potem zapirali nepokorneže v kurnike h kokošim?«

Kanič se je zdaj razjezil, začel je kričati, da se nadučitelj iz njega norčuje, in je hotel izza mize. Može ga pa niso pustili, ker se jim je silno dobro zdelo, da ga je nadučitelj tako pohodil.

Nadučitelj je zopet nagovoril Kaniča:

»Ta je bila torej bosa, ko ste rekli, da bodo v vaši državi vsi enaki, in da ne bo gosposke, ne sodnikov, ne ječ.

Zlaj nam pa še povejte, kako bote dosegli to, da bo v soc. demokratični državi vladala ne omejena prostost.«

Kanič je vstal, se odkašljal in začel navdušeno opisovati, kako dandanašnji kmeta vse stiska in kako kmet nima nikake prostosti. »Vse to«, je dejal, »bo v soc. demokratični državi minulo. Tam bote prosti, kakor ptič v grmu.« Vendar pa Kanič na nadučiteljevo vprašanje le ni odgovoril in ni prav nič povedal, kakšna bo prav za prav ta prostost.

Ko je nehal, mu je nadučitelj tako krepko pleskal, da so poslušavci kar gledali.

»Sami ste se udarili po ustih«, je zaklical nadučitelj Kaniču. »Tako govore vsi soc. demokrati, kakor ste govorili sedaj vi, namreč samo milujejo kmeta, mu samo obetajo, da bo prost, toda ne razodenejo niti z eno samo besedico, kakšna bo soc. demokratična prostost. In zakaj tega ne povedó? Zakaj, ker si ne upajo! Zato, ker prebito dobro vedo, da bo soc. demokratična prostost tako za nič, da imena 'prostost' še zaslužila ne bo!«

Vsak pameten človek vé, da je prostosti več vrst. Celó konj, kateri je vprežen v težek voz, in kateremu po hrbtu poje voznikov bič, celo tak konj je prost. Vam se to čudno zdi, pa je res. — Saj je vendar takemu konju popolnoma prosto, da mahne z repom, na katero stran hoče. Lahko drži rep mirno, lahko ga dvigne kviško, lahko ga stisne med bedra. Torej celo konj, kateri omaguje v ojnicali, kateremu se noge šibé in hrbet krvi vsled trpljenja, celo tak konj uživa prostost. Samó kakšno, — to je pa drugo vprašanje!

Zato tiščim v gospoda Kaniča, naj nam vendar razloži, kakšna prostost bo vladala v soc. demokratični državi. Ako bi nam, na primer, soc. demokratje dovolili samo to prostost, da bi smeli s palcem v škornjih pomigati, kadar bi se nam zdelo, drugega pa nič, — potem se jim lepo zahvalimo za tako prostost. To bi bila prostost, kakršno uživa konj v ojnicali; takšna prostost se pa z drugo besedo imenuje suženjstvo!

In v soc. demokratični državi bo vladala res taka prostost, da bo podložnik komaj še smel pomigati s palcem v črevlju. To vam bom zdaj dokazal, ako bo g. Kanič hotel odgovarjati na moja vprašanja. Če bo molčal, bo pa to še slabše znamenje zanj.

Torej, g. Kanič, ali bodo res v vaši državi ljudem vzeli polja, gozde, hiše, živino, tovarne in železnice in ali bo res država vse to vzela v posest?«

Kanič: »Res.«

Nadučitelj: »Ali bodo res vsi ljudje hlapci soc. demokratične države, tako da jim bo ta država dajala delo in kruh?«

Kanič: »Res«.

Naduč.: »Dobro! Iz teh dveh vaših odgovorov že spoznamo, da bo vsak moral delati le tisto delo, katero mu bo odkazal državni uradnik in da bo vsak smel iti delat le v tisto mesto in v tisto deželo, kamor ga bo poslal državni uradnik. Tako bo moralo biti, zakaj če bi vsakdo delal kar bi hotel, če bi vsakdo hodil, koder bi se mu zdelo, bi v soc. demokratični državi kmalu nastala babilonska zmešnjava. — Mislim, da ste možje razumeli, kar sem rekel. Da bo vsem jasno, ponovim še enkrat: V soc. demokratični državi ne bo nihče imel toliko svojega, kolikor je za nohtom črnega. Če se ti bo odtrgal gumb pri hlačah, boš moral prositi državnega uradnika, da ti bo dal drugega. Kajti vse bo državno, od največje tovarne v mestu do najmanjšega žrebja v peti tvojih čevljev! Če bo hotel kdo kruha, ga ne bo dobil nikjer druge, kakor le od države. Zato bo pa država terjala, da bodo morali biti vsi ljudje njeni hlapci in da jo bodo morali ubogati tako, kakor uboga hlapec svojega gospoda. Tako državo hočejo soc. demokratje, in ravnokar ste prav to slišali iz ust g. Kaniča. — Zdaj mi pa povejte, ali je kje takó nespameten gospodar, ki bi hlapca redil leto in dan, zraven pa dopuščal, da bi hlapec delal, kar bi se mu zdelo, in hodil, koder bi se mu ljubilo? Tako neumnega gospodarja ne najdete pod solncem! In tudi soc. demokratična država ne bo tako nespametna, ampak bo zahtevala od vsakogar, da bo delal to, kar mu bodo uradniki zapovedali, da bo stanoval tam, kjer mu bodo ukazali, da bo jedel ravno v tisti državni gostilni in ravno tisto jed, ki bo od gosposke določena itd. — Vprašam vas pa zdaj, kakšna prostost je to, če smem delati samo tisto, kar mi odkažejo, če smem iti samo tje, kamor mi dovolijo, če smem jesti samo to, kar mi dajo? Taka prostost je doma v kasarnah, in skoraj vsak vojak je je precej prvo leto do grla sit! Taka prostost nikakor ni prostost, ampak suženjstvo!

Še enkrat zatrjujem, da bo tako moralo biti v soc. demokratični državi. Zakaj vsi ljudje bodo le hlapci te države. Noben gospodar pa ni tako nespameten, da bi redil hlapca, ki mu nič ne koristi, ki dela po svoji glavi in leta, koder se mu ljubi.

Dalje prosim, g. Kanič, povejte, kdo bo v vaši državi bolnike zdravil?

Kanič: »Zdravnik kateri bo od države nastavljen v vsaki občini.«

Naduč.: »Kaj pa, če bo ta zdravnik za nič?«

Kanič: »Bodo šli pa k drugemu.«

Naduč.: »No, sedaj ste se zopet pametne iznebili! Kako bodo hodili ljudje 10 ali 15 ur daleč k drugemu, ker ne bo nihče imel denarja? Saj ste

sami rekli, da bo vsak zaslužil le za življenje in nič več. — Iz tega zopet vidite, možje, kakšna beračija bo v soc. demokratični državi. Trpel boš, kakor črna živina, na zadnje pa morebiti še poštene zdravniške pomoči ne boš imel v bolezni!

Kaj pa, g. Kanič, ali bota smela mož in žena skupaj prebivati in vzgajati otroke?

Kanič: »Ne vem. Morebiti.«

Naduč.: »O, nič se ne bote izvijali, nič. Se že poznamo! Le po pravici govorite, saj veste, da ima laž kratke noge. — Torej bom pa nekaj drugega prej vprašal: Ali bodo soc. demokratje res starišem jemali otroke in jih sami izrejevali v hišah, ki bodo nalašč za to sezidane?«

Kanič: »Res.«

Naduč.: »Sedaj je dosti. Da ste le to potrdili, sem pa zadovoljen. — Pomi-lite zdaj, možje, — ta-le človek, ta-le socijaldemokrat pravi, da bote v njegovi državi uživali neomejeno prostost; pa stariši še te prostosti ne bodo imeli, da bi svojega lastnega otroka smeli obdržati pri sebi!! Če je to prostost, ste vi, g. Kanič, koštrun, pa ne človek; zamerite ali ne zamerite, mi je vse enako!

Torej v vaši državi bomo prosti, pa ne bomo imeli toliko svojega, kamor bi glavo položili. Prosti bomo, pa ne bomo smeli delati, kar nas veseli, ampak to, kar je ukazano. Prosti bomo, pa morda ne bomo leta in leta videli svojih starišev. Kajti morali bomo bivati bogvé kje daleč od njih, če nam bo država tako ukazala. Prosti bomo, pa prijateljev ali bratov morda niti obiskati ne bomo smeli! Vaši otroci bodo prosti, toda vas, svojih starišev niti poznali ne bodo. Zakaj pobrali vam jih bodo iz zibel ter jih izredili bogvé v katerem daljnem mestu, da ne vi ne bote vedeli zanje, ne otroci za vas! Prosti bote v soc. demokratični državi, toda v starosti ne bote imeli te sreče, da bi videli ljubljenega otroka poleg svoje postelje; takrat ne bote imeli tega veselja, da bi smeli pred smrtjo otroku še enkrat stisniti roko ali mu narediti križ na čelo! Pravijo, da bo vladala prostost v tej nesrečni državi; toda ta prostost bo taka, da vaš otrok ne bo smel priti iz daljne tuje dežele domu, da bi pokropil materin grob, da bi pokleknil nanj in molil za dušo ljubljene matere! Morda še vedel ne bo, kdo je bila njegova mati!

Kdor to pomisli, možje, bo pokazal vrata vsakemu soc. demokratu! Zakaj soc. demokratje hočejo vpeljati le sužnost, ne pa prostosti! In kakor so se naši očetje branili turške sužnosti, tako, in še desetkrat bolj se moramo mi braniti soc. dem. suženjstva!«

(Dalje sledi).

Listek.

Venec in krona.

Povest iz časov apostolskih.

Spisal Anton de Waal. — Poslovenil J. V.

(Dalje.)

Peto poglavje.

Po igrah.

Ob isti uri, ko je dvornik tako slabe volje zapuščal cesarsko palačo, se je v priscilijanski vili vršil genljiv prizor.

Mučencev iz dirkališča so mogli le nekaj pokopati v ilovnicah na tik ležečem vatikanskem hribu, ker je bilo premalo prostora in premalo časa, da bi skrivaj zagrebli vse še ponoči. Zato je Pudent pripravi več vóz, na katere so ostale naložili in prepeljali v njegovo vilo; hoteli so jih pokopati poleg nagrobnega spomenika Pudentove matere, po hodnikih tik ležečega arenarija. Bila je to obširna podzemna peščena jama, ki se vidi še dandanes in tvori najstarejši del znamenitih Priscilinih katakomb.

Evkarp je ponoči s pomočjo drugih sobratov, ki so z veseljem opravljali to častno delo, trupla, kakor tudi napol zogljenele kosti sežganih mučencev, umil, mazilil in zavil v dragoceno tančico; druge brate je poslal v podzemsko pokopališče, da so tamkaj izdolbili v skalnat grob potrebne grobove. Žene so morale plesti vence.

Sedaj je vse pripravljeno, da se preneso mučenci v grobnico in zagrebejo. Trupla — bilo jih je dvanajst — in posebno rakev za ožgane ostanke najprej neso v domačo kapelico; tamkaj se ob določeni uri zbero vsi v vili stanujoči kristjani, da spremljajo umrle v slovesnem sprevodu k zadnjemu počitku.

Peter in Pavel sta prejšnji večer, predno so se začele igre, spoznavavce še enkrat obiskala v njihovi ječi, jih opominjala in potrdila v stanovitnosti. Potem sta bila oba navzoča pri prenašanju trupel iz dirkališča. Zdaj prideta, da opravita njih pogreb.

Vhod v vilo je bil to jutro zaprt, da se ne prikrade kak nepovabljeni gost. Množica otrok, njim na čelu Pudentovi hčerki Pudentijana in Praksedis, držeč v rokah palmovce mladike, otvori sprevod. Za njimi neso na odkritih nosilnicah po štirje moške dvanajstere mučence, katere krasé venci cvetlic; večji venec diči zakrito rakev, ki počivajo v njej zogljeneli ostanke sežganih mučencev. Ob truplih na obeh straneh stopajo device z gorečimi bakljami,

kakor bi spremljale mučence k veseli ženitnini. Za temi gredo — v njih sredi prvaka apostolov, Peter in Pavel — kleriki, diakoni in duhovniki, pojoč psalme. Sprevod zaključijo ostali udje male krščanske občine, najprej možje, potem žene. — Počasi in svečano se pomikajo po dišečem vrtu proti Priscilinemu grobu. Z vedrega neba prijazno gleda svetli prizor jutranje solnce: za temno nočjo trpljenja je prišel svetli dan slave, poveljčanja. Po vrtnem drevju ptiči drobne najslajše pesmice: rahel, iz dalje brneč odmev blaženega rajskega petja. S tem se vjemajo tudi besede in napev psalmov, ki ne izražajo nikake žalosti, marveč dihaajo veselje in trdno zaupanje.

Spodaj v arenariju prevzamejo trupla grobarji (fossores). Varno jih položijo, vsakega v eno skalno dolbino, po štiri drug nad drugim v posamezne votline. Odprtine votlin zadelajo neprodušno s štirioglatimi ploščami in vrežejo nanje s svinčeno rdečico napise, ki imajo poleg imena umrlega večinoma še besede: »Pax tibi, mir s teboj!«

Ko so trupla zadelana, se poda mala truma vernikov iz temnega arenarija nazaj k Priscilinemu nagrobnemu spomeniku, kjer je bil napravljen majhen oltar. Ker radi ozkih spodnjih prostorov ni mogoče neposredno nad kostmi mučencev opraviti svetih skrivnosti, daruje apostol Peter sv. mašo v zgornji nagrobni kapelici: s krvjo Odrašenikovo se je združila kri mučencev v en dar.

Ko se Favstina vzbudi iz nemirnega spanja, stoji solnce že visoko na obzorju. Prva njena misel je spomin na prejšnji večer, predvsem na moža, ki so snemali s križev mučeniška trupla, da bi jih baje pokopali v svojih družinskih grobnicah. Še čez dan se ne more otresti onih misli; dasi bi se jih zelo rada odkrižala, je vendar ne puste pri miru. Zastonj se iskuša uveriti, da se je pri svitu bakelj motila o onih treh možih.

Da se reši tega neprijetnega stanja, povabi popoldne očeta, če bi se hotel z njo peljati na izprehod in obenem obiskati senatorja Pudenta, ki je bil prvič tako prijazen proti njima. Ne misli pa na to, da bi ga prašala o uganki, katere si sama ne ve razvozlati; za to ni imela dovolj poguma. Morebiti najde, ogledujoč njegovo vilo, kako stvar, ki bi ji mogla pojasniti to zadevo; vsaj to more dognati, če je Evkarp še v senatorjevi službi ali ne.

Favst se je po smrti svoje žene z vso dušo oklenil svoje edine hčere; zato ji ni nikoli odrekel nobene prošnje ali želje. Tudi danes je takoj pripravljen, posebno še zato, ker je hotel ob tej priliki poprašati Pudenta o usodi in bivališču svojega starega bojnega tovariša, stotnika Kornelija iz Cezareje.

Pri vstopu v vilo jima prvi pride nasproti Evkarp.

„Pelji — pravi Favstina — mojega očeta k tvojemu gospodarju, s katerim želi govoriti; jaz bi pa med tem rada ogledala vilo, pri čemer bi me morda ti lahko spremljal ter opozoril na posebno lepe kraje.“

Nato sede mlada dama na rušnato klopico in gleda z motrečim pogledom za mladeničem, ki pelje očeta k Pudentu: ni dvoma, da je on tisti, ki ga je včeraj videla v dirkališču. Toda kakor bi ne verjela sebi in svojim očem, sklene od njega samega dobiti zagotovilo. Ko se mladenič vrne, Favstina prične tako-le:

„Prišla sva z očetom v vašo vilo, da se na prostem razvedriva in oddahneva od včerajšnjega burnega večera. To je bila zopet enkrat imenitna, sprelepa dirka! Samo tistih gorečih bakelj bi ne bilo treba. Edino tisto me je motilo in mi kvarilo veselje in zabavo.“

Za hip upre Evkarp svoje oči v mlado damo, želeč iz njenega obličja brati, kaj se skriva za temi besedami: pa ne, da bi ga bila videla pri snemanju trupel? In — morda je spoznala celo Pudenta? Zato današnji obisk!

„Zares — odvrne takoj čisto mirno — cesar zna izvrstno razveseljevati ljud-tvo, in če so kristjani zažgali mesto in so res taki čarovniki, take grdobe, kakor se v obče govori, potem grozna smrt zanje nikakor ni prehuda kazen.“

Iz tega odgovora Favstina ni spoznala nič; še tega ni mogla za gotovo vedeti, je li bil Evkarp v Vatikanu ali ne.

„Čudno je pa vendar le — nadaljuje mlada dama — da ta ločina dobiva še zmerom novih privržencev, in kako ti drže skupaj! Vsi so popolnoma istih misli. Niti lastnega življenja jim ni mar, da tako drzno nosijo obsojene in umorjene tovariše iz dirkališča, kakor sem včeraj videla sama.“

Po teh besedah Evkarp ni skoro več dvomil, da ga je Rimljanka morala spoznati.

„Gotovo, plemenita gospica“, odvrne, „čudovito in naravnost neumevno je, kako se morejo nauki človeka, ki je bil križan v daljni Judeji, ki je imel pri sebi nekaj revnih, neizobraženih ribičev, kako se morejo nauki takega človeka po njegovi smrti širiti od dežele do dežele, raznašati celo po Rimu ter si od dne do dne pridobivati več privržencev, da jih niti izbrane, nečloveške muke, kakršne si izmišljuje Neron, ne morejo iztrebiti in zatreti.“

To so bile za Favstino povsem nove misli.

„No, kar je čudovitega pri tem — pravi po kratkem molku — se lahko pojasni; skrivnosti, ki obdajajo ž nimi Nazarenci svoje nauke, vabijo in vlečejo novotarij željno ljudstvo, in stvari, ki jih počenjajo, kakor se pripoveduje, pri svojih ponočnih shodih . . .“

„Hudobija je vedno strahopetna“, ji seže Evkarp v besedo. „Ta ne more dvigniti človeka do tako heroičnih dejanj, kakor jih vidimo pri kristjanih v najhujših mukah, dasi ne nehajo zatrjevati, da so nedolžni.“

„Jaz nisem nikoli mogla verjeti — odgovori Favstina — da bi bili kristjani zažgali mesto, zato se mi gnusijo njih muke. Ne vem, če ni sežiganje onih nesrečnikov še groznejše kot zažiganje rimskega mesta. Toda očita in podtika se jim še marsikaj drugega.“

„Očita in podtika, a nič ne dokaže. Govori se — nadaljuje Evkarp z rastočo vnetostjo — da pristopajo k naukom Kristusovim tudi odlični Rimljani, možje in žene najplemenitejših rodbin, neomažeževanega življenja, filozofski izobraženi, ki dobro poznajo človeško naravo; ti niso nič manj pripravljeni iti v smrt za Kristusa kot nižje ljudstvo. Ali si moreš misliti, da bi se za sestav, za nauke, ki propovedujejo, širijo hudobijo in pregrehe, ogrevali tako visokostoječi, izobraženi, razsodni, krepostni možje in žene?“

Ravno to je bila uganka, katere si Favstina ni mogla razrešiti, vprašanje, na katero je zastonj iskala odgovora.

„Toda — pravi — zakaj pa se kristjani tako skrivajo, zakaj se tako boje dnevne svetlobe in ne povedo očitno, kakšni so njihovi nauki?“

„Ne skrivajo svojih naukov — odgovori Evkarp — luč v temi sveti in tema je ne zapopade.“

Ta trenutek Favst s senatorjem stopi iz hiše, in Favstina začudena opazi, da se že noč spušča na mesto. Ravno kar je hotela Evkarpa naravnost vprašati o krščanskih naukih; zdaj mora to zopet odložiti za drugič. Loči se od vile, še vedno noseč v svojem srcu nerešeno uganko; da, k eni so se pridružile še druge. In na nobeno si ni vedela odgovoriti. Vendar je tako živo želela, tako močno hrepenela, da, vedno живеjša je bila želja, vedno močnejše hrepenenje najti na ta vprašanja odgovor.

Da je Evkarp kristjan, so jasno pričale njegove besede. Če pa je kristjan Evkarp, potem je skoro gotovo kristjan tudi Pudent in njegova družina. Če pa je kristjan tak mož kakor Pudent, potem pa ne more biti res, kar se govori med ljudmi, kar se trosi celo med olikano družbo o hudobijah in pregrehah te vrste ljudi.

„Če so resnične zadnje besede, ki jih je govoril Evkarp — pravi Favstina sama pri sebi dan potem, premišljujoč in ugibajoč o vsem, kar je videla in slišala — če velja to, ali veljajo potem tudi o meni besede: „Luč v temi sveti in tema je ne zapopade?“

(Dalje sledi.)

Politični razgled.

V deželnem zboru kranjskem je bil sprejet zakon za javna dela in povzdigo deželne kulture. Najelo se bode 4 milijone kron posojila po 4 %, ki se mora vrniti v 50 letih. V ta zaklad se stekajo vsi dež. doneski za dež. kulturo, za okrožne in občinske bolnice, ceste in druga javna dela, vsa posojila za vinograde, sole in ceste ter vsi drž. doneski v te namene. Iz najetega posojila se sme ena tretjina porabiti za nepovratne podpore, dve tretjini pa samo za brezobrestna in obresna posojila. Ta posojila se morajo praviloma vrniti v dvajsetih letih, izjemoma v poznejši dobi. Posojila in doneski se bodo dajali okrajem, občinam, zadrugam in zasebnikom na korist deželne kulture ali za taka javna dela, ki so važna za promet, zdravstvo in iz drugih javnih ozirov. Vlada je naznanila, da bode izdala zakon, po katerem se bode preprečilo roparsko izkopavanje starin. Sprejel se je predlog poslanca Žitnika o živinskem prometu z Ogersko. Posl. Pakiž je predlagal, da se preskrbi primerno državno in deželno podporo za nadaljevanje del pri vodnih požiravnikih njegovega volilnega okraja. Sprejeto. Posl. Košak je govoril za uravnavo vode v obč. Grosuplje in Št. Jurij, po poslanec Modic za cerkniški vodovod. Poročilo o davkih na Kranjskem izkazuje: L. 1898. se je vsled uim na Kranjskem odpisalo davka 15.254 gld. 15 kr. Vsi cesarski davki so znašali 1.576.348 gld. 22 1/2 kr. deželne in okrajne priklade so znesle 852.176 gld. 65 1/2 kr. Dežela kranjska je torej leta 1898. plačala vseh davkov s prikladami vred 2.428.524 gld. 88 kr. za 8935 gld. 20 kr. manj nego l. 1897. Poslanec Ažman je govoril zahtevajoč, naj bi se davkoplačevalcem pri dohodninskem davku delalo manj sitnosti, poslanec Pfeifer je pa predlagal, naj deželni odbor posreduje pri deželni vladi, da tudi pri izterjevanju davkov in pristojbin nad 20 gld. sedanje izterjevalne stroške zniža ter primerno spremeni obrok za vplačevanje raznih davščin. Poslanec Ažman je poročal o ljudskem šolstvu. Novih ljudskih šol se je ustanovilo 8, razširilo se je 10 šol. Določil se je učiteljski pokojninski zakon. Najnižja pokojnina za učitelja znašala bode 800 kron, za učiteljico 600 kron. O živinoreji se je določilo: 1. Vsa dežela se razdeli v pasmine pokrajine z določeno pasmo. 2. Stroški za nakup in vzdrževanje občinskih bikov se pokrijejo iz občinske blagajne. 3. Licencovanje naj se praviloma vrši v vsaki občini. 4. Komisija naj bo sestavljena iz okrajnega glavarja, c. kr. okr. živinozdravnika in enega živinorejca. 5. Okrajna glavarstva smejo tudi med letom izdajati začasne dopustne listke. 6. Kazenska določila pristajajo političnim oblastvom. Globe se stekajo v občinski zaklad. Pri nakupovanju bikov plemenjakov ozira naj se v prvi vrsti na bika plemenjake v deželi. Dr. Tavčar se je zelo kregal, da bi se dovolilo fari Velike Poljane v Kočevskem okraju za tri leta pobiranje naprošene 182 % priklade za cerkvene namene. Sprejelo se je, da deželni odbor izposluje dovoljenje za priklado za 100 %. Te dni pride na vrsto kranjski vodovod. Deželni odbor predlaga, da se temu podjetju do 25 % deželnega prispevka k proračunjeni potrebnosti 570.000 kron. Deželni zbor bode zboroval do 5. maja. Dne 8. maja se snide državni zbor.

Rimski romarji.

V ponedeljek, 23. aprila, so presvetli knezoškof maševali v stolnici za srečno romanje. Vsa cerkev je bila nalaščeno polna vernikov, ki so molili z romarji, da se vsestranski srečno izvrši ta za Slovence znamenita pot. Po maši gredo romarji na kolodvor v Šiško, da se do devete ure razvrste in uredi. Čakal jih je že vlak z dvema lokomotivama in osemnajstimi vozovi. Uredili so se zelo hitro in točno ob devetih so se odpeljali, pozdravljeni od občinstva, katerega se je nabralo na kolodvoru nad tisoč. Istotako v Kranju navdušenje, radost velika na postaji! — Po gorenjskih postajah so jih skoro povsod pozdravljali, zvonili in streljali, posebno na Jesenicah in v Beli peči. Romarji pa so peli in se veselili teh svojih lepih dni, marsikomu najlepših v življenju. — V Pontebi pri pregledovanju ni bilo nič sitnosti, vpraševali so romarje le, če imajo kaj duhana ali smotke. Pregledovanje se je vršilo kar v vagonih, ker so avstrijski vozovi peljali prav do Rima, samo sprevodniki so se menjavali. Hoteli so začetkoma biti malo sitni, a ko so jim dokazali, da Slovenci nismo umazani, jih je bila sama postrežljivost. Popoldne ob 2. uri so prestopili romarji avstrijsko mejo, vozili čez krasno Benedičjo, slikovite kraje, kakor Udine, Treviso i. dr. — povsod pomladno zelenje in cvetje v polnem razvoju. Ponoči jih je peljal vlak mimo Padove in Bologne proti Ankoni. Ko je vzhajalo s lunc, so prišli do prve postaje svojega romanja, do Lorete. V dolgi procesiji so se pomikali Slovenci med molitvijo in petjem od postaje na grič mesta Lorete. Pri vratih slovečega svetišča Matere Božje so jih sprejeli knezoškof ter vodili v svetišče. Pri tihi maši slovensko petje, ob osmi uri, ko je daroval peto sv. mašo dr. Pavlica, je res krasno pel brez spremeljanja orgel pevski zbor pod mojstrskim vodstvom dekana Arkota Foersterjevo latinsko mašo. Umotvor zaslužnega domačega skladatelja so proizvajali v tujini čisti glasovi slovenskih pevcev. Kdo ne bi bil ginjen? Maševali so vsi duhovniki slovenski in se brez dvoma vsi spominjali naše drage, iskrenoljubljene domovine ter prosili blagoslova božjega nad njo. Potem so presvetli vladika izpregovorili o zvestobi do sv. katoliške vere pod varstvom Matere Božje. Živahno, prepričevalno se je glasil govor višjega pastirja, ni tedaj čuda, da je ljudstvo, dasi trudno radi dolge vožnje, pazljivo poslušalo. Kmalu, prekmalu je minil čas, za obisk Lorete! Kdo bi mogel uganiti želje, ki jih je naše verno ljudstvo izražalo Bogu in Mariji Devici? Pri slovesu je marsikomu zablestela solza v očeh zlasti, ko so pevci mogočno in sočutno zapeli Mariji v slovo. Odhod ob 1 1/2 11. — V Asisi dospejo ob petih. Gredo v Pericjunktulo in zapoje četveroglasno.

Franč. provinciál p. Konstantin stopi na leco in v jedrnatí besedi razloži zgodovino in pomen tega svetišča. Po govoru zapoje v čast sv. Frančišku, nato slovesne pete litanije, ki krasno odmevajo po veliki baziliki. Na večer gredo na grob sv. Frančiška; očetje frančiškani jim svetijo in razkazujejo razne znamenitosti, pos bno prt, ki ga je rabila preblažena Devica. Zvečer proti Rimu.

V sredo 25. aprila srečen prihod na rimski kolodvor. Čakajo že vozovi za vse romarje; zasedejo jih po oddelkih. Večina dobi stanovanje prav blizu Vatikana pri sv. Petru; plačujejo po šest lir na dan in so dosti dobro preskrbljeni. Ob 9. uri se snidejo vsi romarji v cerkvi S. Marija dell' Anima. Nato obiščejo po skupinah razne cerkve in druge znamenitosti. Popoldne ob treh ze zberejo v Campo santo (sveta ravan) blizu sv. Petra, da slovesno začno svojo pobožnost. Romarjem se pove, da je ta prostor pod pokroviteljstvom našega presvetlega vladarja; zapojó „Bog ohrani, Bog obvari“, nato se z nepopisnim navdušenjem pripravijo na slavnostni vhod v cerkev sv. Petra. Dolg sprevod v najlepšem redu, nad 45 pevcev in pevk zaori papežovo himno. Ker je cerkev dolga, spoje tri kitice. Razvrste se okoli groba svetega Petra, in tu navdušeno govori naš vladika, da so Slovenci kot narod zbrani na tem kraju prvič; zato hočejo zatrditi, da ostanejo zvesti oni veri, ki jo oznanujejo namestniki kristusovi. Na kupoli so latinske besede: »Ti si Peter (skala) in na to skalo bom zidal svojo cerkev, in peklena vrata je ne bodo zmagala.« Naj se še tako zaganjajo razni valovi, čolnič Petrov ne utopé nikoli. V tem čolniču hočemo ostati, tu je zveličanje. — »Naj se zaganjajo, ne potopé ga,« je odmevalo v srcu vseh. — Nato pete litanije. Rimci so se zbrali okrog naših romarjev v obilem številu ter presili, naj še zapojó. Dodajo jim dve kitici zahvalne pesmi. Nič se ne čudimo, da Italijane prevzema naše petje; naša slovanska nprav je nekako sorodna njihovi. Krščansko navdušenje pa, ki odmeva iz pesmi naših romarjev, ne more dobiti boljšega odmeva kot je oni v srcu dobrih Rimljanov. — Zatem obiščejo Janikul, odkoder je krasen razgled na večno mesto; tam se tudi vidi kraj, kjer je bil križan sv. Peter. — Nadaljujejo svoja obiskovanja za sveto leto, vreme prekrasno, to mesto, ta narava, vse, vse mora očarati človeka. Da, Rim je na svetu le jeden in ta je krščanski Rim. Na tujem so naši romarji, pa se vendar čutijo prav domače. Kako tudi ne? Saj se predvsem v Rimu izpolnjuje beseda Jezusova, »da bi bili vsi eno.« Naj se jim poži v svetem mestu duh vere, da se z njim prešinjeni vrnejo v domovino, ki tega ravno tako silno potrebuje. — V nedeljo 29. aprila ob 11. uri avdijenca v cerkvi pri sv. Petru. Romarjev

15 tisoč. Sv. oče čili in zdravi; duh kakor brez telesa. Vtisk premogočen, navdušenje velikansko, naš živijo je donel pod kupolo gorostasno, naši pevci zapeli tri pesmi. Pomen in veličastvo tega dne se ne da izraziti, treba ga videti, doživeti! Prihodnjič cenjenim bravcem »Domoljuba« kaj več.

Slovenski novičar.

Kranjsko.

Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji. Podeljene so župnije: Javor pri Ljubljani č. g. Antonu Maliju, tamošnjemu upravitelju; Brusnice č. g. Martinu Nemanicu, kapelanu na Čatežu ob Savi; Zasip č. g. Ignaciju Ferntinu, župniku v Fužinah, dekanijška župnija Šmarije č. g. Mateju Sitarju, župniku v St. Juriju. — Umeščeni so bili: č. g. M. Pintar na župnijo Trata, č. g. I. Soukup na župnijo Staro Oselico, č. g. Matija Prijatelj na župnijo Slavino, č. g. Martin Kerin na župnijo Struge. — Premeščen je č. g. I. Čemažar, kapelan v Selcih, v Radovljico.

Umrli je dne 16. aprila po kratki bolezni na pljučnici župni upravitelj g. J. Knava v 73. letu. — Pokojnik je mnogo let blagodejno deloval v Krškem; s pomočjo dobro znane dobrotnice gospe Hočevanje je jako okusno prenovil župno cerkev in podružnice, bil je izvrsten katehet in prijatelj mladine. — Svetila mu večna luč!

Župnija Jesenice je podeljena tamošnjemu župnemu upravitelju g. Avguštinu Šinkovec.

† Stolni prošt mariborski gosp. Ignacij Orožen. V Mariboru je umrl 13. m. m. po kratki bolezni monsignor Ignacij Orožen, stolni prošt, zlatomašnik, protonotarij apostolski, vitez reda železne krone III. vrste. Dosegel je starost 82 let. Rojen je bil l. 1819 na Laškem. Služboval je v Žalcu, Celju, Mozirju, Sv. Križu pri Slatini in od 24. septembra 1867 v Mariboru. Bil je znan zgodovinar, ki je mnogo pisal kot kronist vzlasti o lavantinski vladikovini. Naj počiva v miru!

Umivanje nog v Ljubljani. Starčki, katerim so letos premilostni gospod knezoškof Anton Bonaventura umili noge, so sledeči: Novak Janez iz Hinj 89 let, Zajc Jože iz Višnje Gore 86 let, Blažir Miha iz Stražišča pri Kranju 80 let, Klama Mat. z Vrhniko 81 let, Jereb Janez iz Podgorja pri Kamniku 78 let, Kelemina Matija iz Ormoža 77 let, Vovk Janez iz Žužemberka 79 let, Urbinec Jurij iz Šmarija 76 let, Mrzlikar Gregor iz Št. Jošta nad Polhovim Gradcem 76 let, Primec Janez 75 let, Starman Luka 74 let, Anžur Štefan iz Sostrega 70 let. — Skupna starost

vseh starčkov znaša 941 let. — Skupna starost lanskikh starčkov je znašala 932 let. Razun dveh in sicer Jan. Kopača iz Preske in Mat. Koščaka iz Šmarija, mestu katerih sta letos prišla Luka Starman in Janez Primec, so bili že vsi pri lanskem umivanju.

Zaobljubljena potresna procesija v Ljubljani se je izvršila velikonočno nedeljo popoldne ob naj lepšem vremenu in vzornem redu. Za dolgimi spre vodi trnovske, šentpeterske, šentjakobske in frančiškanske župnije je ob 3 uri došla pred nunsko cerkev procesija iz stolne cerkve z Najsvetejšim. Vodil jo je presvetli knezoškof ob obilni asistenci ljubljanske duhovščine. Trg pred nunsko cerkvijo je bil do polovice napolnjen vernega občinstva iz mesta in bližnje okolice, ki je glasno pelo lavretanske litanije ter molilo s Presvetlim molitve za odvrnenje šibe potresa. Po blagoslovu z Najsvetejšim se je vrnila vsaka procesija v svojo župno cerkev.

Frančiškanska provincija je sedaj po doletu rimske kurije na novo obkrožena. K provinciji svetega Križa pripadajo samostani: Ljubljana, Gorica, Maribor, Pazin, Novo mesto, Kamnik, Brežice, Nazaret, ter hospica Sv. Trojica v Slov. Goricah in Brezje. Vsi hrvaški samostani se sklenejo s provincijo sv. Cirila in Metoda v Zagrebu.

Za častnega občana je izvolil občinski odbor v Horjulu g. župnika Petra Bohinjca v znak priznanja in hvaležnosti za njegovo neumorno delovanje v duševni in gmotni prospeh imenovane občine in v zadostilo za neosnovane napade liberalnih nasprotnikov krščanskega ljudstva.

Zdravišče v Toplicah pri Novem Mestu se je 1. maja slovesno otvorilo. Knez Auerspergovo oskrbnitvo je dozidalo ondi krasno poslopje z najlinejšimi stanovanji za goste in z elegantnimi restavracijskimi prostori.

Novomeški okrajni glavar plem. Vesteneck je bil začasno odstavljen baje zaradi raznih nerednosti v službovanju. Začasno je prevzel vodstvo okr. glavarstva novomeškega okr. glavar pri dež. vladi v Ljubljani pl. Cron.

Deželni garancijski prispevek za dolenske železnice je znašal za lansko leto 93.000 gld. — Treba bo promet zelo pomnožiti, da se reši dežela tega hudega bremena.

Državna podpora. Državni poslanec g. Ig. Žitnik je dobil od ministerskega predsednika dr. Körberja obvestilo, da je poljedelsko ministerstvo dovolilo 8000 kron državne podpore za nakup sadnega drevja onim notranjskim občinam, katerim je minolo zimo žled polomil sadno drevje. Vis. vlada pa bode bodočo jesen dovolila tudi primerne denarne podpore onim revnim posestnikom, ki bi vsled te ne-

zgode trpeli občutno pomanjkanje. Treba bode torej počakati jeseni, da se vidi, ali in koliko polomljenega drevja se obraste in vzdrži. Kakor čujemo, bode tudi deželni zbor dovolil znatno svoto za nakup drevja.

Gadji lovec. V Javorju nad Litijo je neki Janez Ambrož, ki je ulovil že nad 200 gadov; dne 17. t. m. je baje uničil kar dve gadji gnezdi.

Novo mašo v Ameriki bo zapel dne 6. maja t. l. 6 g. Ignacij Burgar, rodом Ribničan. Posvetil ga bo v mašnika dne 3. maja škof denverski dr. Nik. Zlatoust Matz. Nastavljen bo potem v velikem mestu Denver v Colorado, Sev. Amerika. Tako piše iz Pueblo svojemu rojaku župniku planinskemu in svetli kneginji Windischgrätz, ki sta mu pred sedmimi leti pomagala na pot preko morja. G. novomašnik je ves srečen, da je dosegel najlepši, najsvetejši, najvišji poklic, ki ga more doseči uboge zemlje sin. Od mladosti ga je vlekle srce v ta stan. Dragemu rojaku iz srea želimo vso obilnost božjega blagoslova. Sošolci in bližnji rojaki, spominjajte se ga 3. majnika!

Obrazci prošenj za olajšavo pri vračevanju potresnega posojila so dotiskani in se dobe pri delavskem tajnistvu v Katoliškem domu ali pa v urednistvu »Slovenca« v Ljubljani.

S Prema, 20. aprila. — »Besnost« je menda označilna bolezen ob koncu 19. stoletja. Posebno pri nas na Slovenskem se vedno očitnejše kaže zlasti pri naših liberalcih. Skoro ga ni kraja, kjer bi ne bilo — ako je sploh tam kak liberallec — kakega takega zbesnelca. In takó se tudi pri nas na Premu v zadnjem času kažejo vedno bolj očitna znamenja besnosti pri trojici ali četvorici domačih liberalcev. Kakor drugod tako je tudi pri nas ta »razupita banda« napadla sevéda g. župnika. Po istem receptu kakor drugod kolje in grize v svoji besnosti, strup pa pošilja v ljubljansko znano »apoteko«, kjer se zbira strup in gnojica cele Slovenije, in kateri se pravi tudi »Slovenski Narode«. Mi ne bomo branili tukaj našega g. župnika; vsa fara ga pozna kot milosrčnega in poštenega moža; vsa fara vé, da bi brez njegove pomoči toliko potrebnih del v naši fari ne bilo nikoli dovršenih — zató ga zna tudi ceniti. Oni »ciganski« dopisnik naj si pa zapomni: ako misli s takimi čenčami delati zdražbo v domači fari, se jako moti. Ptica se po perji pozna. In naše ljudstvo ni slepo, da ne bi takih ptic spoznalo. In mi ne moremo nič zato, če se utegne zgoditi, da naše ljudstvo izdere tem pticam nekaj tistih peres, ki ne nosijo niti poštene slovenske niti krščanske barve!

Herten, Westfalsko. — Kdo bi si bil mislil, da bomo letos tu pri nas obhajali tako vesele veliko

nočne praznike, kakor se je to v resnici zgodilo! Kakor pastir izgubljeno čredo, tako so iz daljne domovine prišli nas poiskati in obiskati č. g. J. Knific, da nam prinesó najlepše piruhe, da nas razkropljene slovenske ovčice po Westfalskem nahranijo s sv. velikonočnimi zakramenti in pokrepijo z duhovno tolažbo. Še zdaj ne moremo pozabiti, koliko dobrega so nam storili č. g. dr. Krek, ki so predlanskim kot prvi misijonar — domačin nas obiskali. V adventu so bili tu č. gg. očetje frančiškani in sedaj zopet vnet mlad duhovnik slovenski. Kolika dobrota je to za Slovenca na tujem, to le tisti vé, ki je sam to poskusil. Zato Bog tisočerno povrni ves trud, ki ga imate z nami, č. g. Knific: seme, ki ste ga prišli sejati tako daleč v srca svojih rojakov, ne bo ostalo brez obilnega sadu!

V Hrašah pri Smledniku je umrl na velikonočno nedeljo Peter Jenko, 21. letni mladenič, lepega poštenega obnašanja, ki je bil tudi ud bratovščine vednega češčenja presv. R. T. in se vedno skazoval kot goreč in vztrajen molivec. Pri pogrebu so mu zadnjo čast skazali s svojo udeležbo tudi udje bratovščine sv. R. T. Naj v miru počiva blaga duša, katero je vstali Izveličar ob prazniku svoje zmage poklical k sebi!

Prijatelj France

Iz Bohinja. Pri nas imamo Rajfajzovo hranilnico, ki izvrstno deluje in ima za naše razmere veliko prometa. Lansko leto pa so nam osnovali naš g. kapelan A. Oblak še „Kmetijsko društvo“, ki ima že čez 300 udov in bo v zvezi s posojilnico prava dobrota za naš kraj. J. seni smo imeli sv. misijon, letos dne 4. febr. pa se je ustanovila Marijina družba za mladeniče in dekleta, v katero je upisanih nad 60 mladeničev in 150 deklet. Gotovo ne bo ostala brez obilnega sadu. V prostorih „kmetijskega društva“ napravila se je čitalnica, kjer so na razpolago pošteni slov. časniki. Vse to je zasluga vrlega in neumorno delavnega našega g. kapelana A. Oblaka. Čast in hvala jim zato; Bog jim stoterno povrni!

Umivanje nog v Mariboru. Starčki, katerim so lavantinski knezoškof letos umili noge, imajo na slednjo starost: Franc Matuškovič 89 let, Miha Rajsp 89 let, Št. Ribič 82 let, Simon Mlinarič 80 let, Edvard Proj 80 let, Jurij Weingerl 77 let, Jakob Waidacher 76 let, Jakob Lechner 66 let, Anton Kisslinger 74 let, Janez Deutschmann 71 let, J. Drescher 70 let, Miha Koren 68 let. Skupna starost vseh je 932 let.

Sreča slovenskega župnika v Ameriki. Angleški časopisi iz Minnesote poročajo, da je č. g. F. S. Košmerl postal lastnik nekega zemljišča, ki krije v sebi veliko bogate železne rude. Zemljišče meri menda 160 angleških oralov in strokovnjaki cenijo njega vrednost na več sto tisoč dolarjev. Prejšnji

lastnik neki John Miller, ne vedoč za bogastvo, ki je bilo skrito v njegovem zemljišču, izposodil si je od č. g. 350 dolarjev na hipoteko. Po njegovi smrti je omenjeni č. g. poplačal vse prejšnje vknjižene dolgove umrlega in potem postal postavno lastnik Millerjevega zemljišča. Svetovno znana rudniška zadruga Carnegie ponudila je dvesto tisoč dolarjev za polovico tega zemljišča, in druga polovica je menda vredna še veliko več. Vsekako bo prihodnost pokazala, koliko je na tem resnice.

Strašno bogoskrunstvo se je primerilo v Ljubljani. Dva mladeniča, knjigoveška pomočnika Kvas in Škrl sta iz hudobije poškodovala kip lurske Matere Božje pod Rožnikom in sta izdrla križ na križpotu pod cerkvico na Rožniku, ter Kristusu zdrobila vsak ud posebej. Tudi pri Kosezah sta na sličen način poškodovala neko sv. razpelo. Pravici v pest je bogoskruneža spravil nek njujin prijatelj, katerega sta vabila, naj gre z njima na bogoskrunstvo. Ko je mati molila pri angeljskem češčenju še jeden očenaš, da bi dobili bogoskrunca pretreslo je fanta in povedal je materi imeni zlodejev. Do bogoskrunskih dejanj spravi mladino usiljevanje slabih časopisov, ki jo tako pokvarijo in nahujskajo proti veri, da zgubi vso trezno sodbo. Stariši, varujte svoje otroke pred branjem okuženih časopisov in knjig!

Krščanska vzgoja.

I. Šest resnic.

4. Da se je Bog Sin, druga božja oseba, včlovečil, da bi nas s svojo smrtjo na križu odrešil in večno zveličal.

(Konec.)

2. V tridesetem letu je pa Jezus Kristus sam nastopil kot vzgojitelj ljudstva in posebej apostolov. Njegov vzgojilni način je na kratko označen v besedah: Začel je delati in učiti. Jezus ni ničesar zahteval od ljudi in apostolov, česar bi sam ne bil izpolnjeval v najpopolnejši meri. Zato je rekel: Od mene se učite! t. j. moj zgled posnemajte. Nasprotno je pa tarizejem posebno to očital, da ljudem nakladajo težke zapovedi, sami pa se jih ne dotaknejo niti s prstom.

Srečna hiša, zopet vzkliknem, kjer oče in mati sama natanko izvršujeta, kar zahtevata od otrok! Srečna družina, kjer otroci ne vidijo in ne slišijo nikoli nič pohujšljivega, pač pa imajo vedno pred seboj vzor zlate poštenosti, pravičnosti in čednosti!

3. Ker pa mi navadni vzgojitelji smo in ostajamo le ubogi ljudje, nikdar brez slabosti in napak, moramo imeti poleg svojega ugleda še drug vzor, kateri je res brez vsega madeža v popolni svetosti,

da ga priporočamo svoji deci v posnemo! In tudi zato se je Sin božji včlovečil, da ni dajal najlepšega zgleda le svojim vrstnikom, marveč vsem ljudem vseh časov. Postavil je sv. cerkev, da nam vedno ponavlja njegove nebeške nauke in nam neprenehoma pred oči stavi njegov veličastni vzgled. Torej nastane dolžnost slehrnega vzgojitelja, da svojim gojencem od prve mladosti dalje pripoveduje in razlaga življenje našega Gospoda Jezusa Kristusa, seveda po njihovi razumnosti brez prenačenja in pretiranja pričenši z najlažjimi rečmi. Premišljevanje Jezusovega življenja in trpljenja je najboljša šola za vse: male in odrasle, preproste in učene. Zato pravi sv. Gregor Veliki, da je potok tako plitev, da lahko v njem plava jagnjiče, pa tudi tako globok, da lahko slon vtone v njem. Prav tak namen ima tudi prelepa molitev sv. rožnega venca, ki prija kar vsakemu: učenjak naj globočje premišlja njene skrivnosti, preprosti vernik pa, kolikor more.

Pri tem pa naj vzgojitelj dobro pomni, da zgodovina našega Gospoda Jezusa Kristusa ni kakor zgodovina drugih imenitnih mož, ki so nekaj živeli, pa jih že zdavno ni več med nami. Naš Gospod, ki ga opisujejo sv. evangeliji, še vedno živi med nami, je resnično, bistveno in osebno pričujoč v zakramentu presv. Rešnjega Telesa; njegovo presveto in predobrotljivo Srce še zmiraj bije v isti neizpremenjeni ljubezni — vsakemu tako blizo. Ako se te resnice prav živo zavedata oba, vzgojitelj in gojenec, potlej bodo še le pravi pomen imeli prazniki: božič, velika noč itd.

4. Slednjič moram pa še zatrditi, da Jezus ni le učil z besedo in vzgledom, marveč je delil tudi božjo pomoč, da bi ljudje mogli živeti po njegovem nauku — grešnikom, da bi se poboljšali, nedolžnim in spokornikom pa, da bi ostali stanoviti. Tudi mi iščimo pri Jezusu pomoči in milosti zase in za mladino. A ker nas to opozarja že na zadnjo temeljno resnico, naj tukaj zadostuje, da sem le opozoril na to v vzgojstvu tako imenitno reč. Bogoljubne judovske matere so pač to dobro vedele, zato so nesle k Jezusu svoje otročiče, da bi jih blagoslovil, t. j. da bi jim dodelil svojo nebeško pomoč, da bi mogli prav pridni biti. In iz Jezusovega ljubeznivega vedenja do nedolžnih otrok vidimo, kako zelo všeč mu je bila taka prošnja dobrih mater. Enako je prosila slavna mati dveh apostolov, Saloma, za posebno odlikovanje svojih sinov v Jezusovem kraljestvu, da bi bila precej zraven Jezusa, eden na desni, eden na levi strani. O dragi vzgojitelj, prosi tudi ti nujno Jezusa, naj bi bili tudi tvoji gojenci prav blizo Jezusa v tem in onem življenju!

Vse to in še veliko več nas uči 4. temeljna resnica. Bog daj, da bi vsi naši vzgojitelji pridno rabili vse pomočke, katere nam ponuja krščanstvo, Jezusovo kraljestvo na zemlji: da bi bili sami prevzeti z duhom Kristusovim in da bi s tem duhom navdajali tudi srca svojih gojencev. In ker sta Marija in sv. Jožef v tako tesni zvezi s to resnico, naj bi vsi tudi Marijo in sv. Jožefa goreče častili, posnemali in si v prid obračali njuno mogočno priprošnjo. Pred vsem pa, ako hočejo, da bo njih preimenitno delo imelo res kaj uspeha, naj sami prav prisrčno ljubijo in časté Jezusa, Marijo in sv. Jožefa!

Drobtinice.

Prirejajte Slomščekove slavnosti! Živimo v stoletnici rojstva največjega slov. škofa, A. M. Slomškega. Drugi narodi slavijo svoje velike može, proslavljamo jih tudi mi. Našim narodnim društvom se nudi letos lepa prilika, da s prireditvijo posebne slavnosti skažejo svojo hvaležnost možu, ki je s svojim neumornim delom na narodno političnem, na slovstvenem, šolskem in cerkvenem polju utemeljil vseobči napredek našega naroda v pretečenih 50 letih, kateremu po vsej pravici pristoji naslov največjega Slovenca. Posezite rodoljubi po njegovih krasnih spisih, srkajte iz njih sveto navdušenje za Boga in domovino, učite se iz njih, kako se ustvarja in na kateri podlagi dela trajne, neminljive vrednosti za narod slovenski. Iz njegovih spisov odseva tolika ljubezen do Boga in do sv. cerkve, tolika ljubezen in navdušenje za narod slovenski, da nam je Slomšek zares najkrasnejši vzor dvojne ljubezni do Boga in do domovine, zajedno pa tudi vzor vsestranski delavnega rodoljuba. Društva slovenska širom domovine naše, torej na delo! Mnogoštevilne proslave Slomščekove stoletnice naj vsepovsod služijo k utrditvi pravega katoliškega in narodnega mišljenja, naj glasno govore k srcu našemu ljudstvu, naj mu kažejo edino pravo pot k časni in večni sreči. Na dan torej s Slomščekovimi slavnostmi! Kdor svojih slavnih prednikov ne časti, njih vrli naslednik biti ne zasluži.

Perzijski šah v kratkem zapusti Teheran in preko Kavkaza odpotuje v Peterburg. Na svojem potovanju se oglasi tudi na Dunaju, kjer bo gost našega cesarja.

20 000 zob je ukral dunajski trvdki Asch za umetna zobovja zobni tehnik Viktor Krenn. Še predno je mogel vso „zalogo“ razpečati, so ga zaprli. Dobil je tri mesece ječe.

Samomor radi Joubertove smrti. Na Dunaju se je dne 2. aprila obesil vnet prijatelj Burov, 17letni

pekovski vajenec Karol Moravici. Do tega koraka ga je privedla žalost nad Joubertovo smrtjo. »Te žalosti ne prenesem«, je zaklical večkrat, ko je zvedel poročilo o Joubertovi smrti, in omenjeni dan so našli obešenega v njegovi spalnici. Zblaznel je že pred nekaj dnevi, ker se mu ni izpolnila želja, da bi se dejanski udeležil boja proti Angležem.

Nov vojni brod. Pred kratkim je v puljsko luko priplul novi brod vojne mornarice, cesar Karol VI. Ta je doslej največja vojna ladija naše mornarice. Ladija je zgrajena v Trstu, dolga je 112 m, široka 172 iz globoka 62 m, stroji imajo 12.000 konjskih sil, na ladiji je 32 topov.

Trojni umor in samomor. V Budimpešti je 34letni žel. uradnik Faludy ustrelil 32letno soprogo, svoja dva otroka in naposled še samega sebe. Zbal se je rubežni, ker ni plačal najemnine. Dejanje je izvršil v sporazumu s soprogo.

Brzjavna proga okoli sveta. Ruski in ameriški inženirji so osnovali načrt brzjavne proge okoli sveta. Proga pojde večinoma po kopnem, v Beringovem morju bodo položili kabel.

Vojska med Angleži in Buri.

V zadnjih dneh so si priborili hrabri Buri precej lepih uspehov. Zajeli so med drugim Angležem v Oranje kar pet stotnih vojakov, a za to so jim vzeli Angleži dosedaj le 56 mož in ubili francoskega poveljnika burakih čet Villeboisa. Seveda se burska izguba nikakor ne da primerjati z angleško. Vse kaže, da so se Buri zopet vrnili v one kraje, od koder jih je bil Roberts pred kratkim izpodil. Ako je to resnično, imajo Buri svoje vojaške oddelke raztegnjene od Wepenera do Boshofa, in od P. ardeberga do Ladisbranda. S tem je rečeno, da so prevlekli s svojimi krdeli celo Oranje republiko. To je zlasti nevarno za posamezne angleške posadke in za Roberts, ker so mu s tem pretrgane vse zveze z ostalimi četami. O tem dogodku je Roberts to le sporočil: — Zopet se je pripetil za nas nesrečen dogodek, kajti Buri so nam vjeli tri kompanije kraljevih irskih fusilirjev in dve kompaniji devetega polka infanterije na konjih, blizu Reddersburga in nekoliko milj od tukaj. Obkroženi so bili od močnejšega sovražnika, ki je imel še pet ali šest topov. Dal sem povelje Gatakreju, da jim naj gre pomagat, a došel je prepozno. Ljudstvo v Londonu kakor tudi vlada je jako razburjena in pričeli so dvomiti o Robertsovi zmožnosti, da premaga Bure. Še večja izguba je zadela Angleže 8. aprila. V bitki pri Brandfortu so izgubili 600 ubitih in ranjenih in 900 ujetih. Gen. Devet je zapovedoval Burom. On onega časa, ko so Buri tako vpešno napadli Angleže ter jim vzeli sedem topov, je njih navdušenje za boj zelo naraslo. Mnogo se jih je že povrnilo na svoje kmetije, a slišavši o novih zmagah, se podali nemudoma v bojne vrste. Hudi boji so se bili minule dni pri mestu Wepeneru, katero so buri oblegali. Držali so

se dobro, ugrabili so Angležem do 500 volov in konj. Dohajale so čete z vseh strani, dokler ni Roberts poslal na pomoč malone celo svojo armado. V takih razmerah so se morali seveda Buri umakniti, a nimajo skoro nikakih izgub. Roberts je dal Bullerju za njegove poraze tako oster ukor, da bode moral Buller pobrati šila in kopita in oditi nazaj na Angleško. Tudi angleški general Warren je dobil pod nos, ter je poklican nazaj na Angleško. Slabo se godi Angležem v Bloemfonteinu. Po bolnišnicah jih nadleguje tifus, nalivi so jim pa tabor v Bloemfonteinu popolnoma poplavlili. Ker nimajo dovolj šotorov, so angleški vojaki v vremenskih neugodah v groznem položaju. V zadnjem času so dobili Angleži precej moštva in konj in na obeh straneh se pripravljajo na odločilno bitko. Buri so zopet jako gibčni in odločno v boljšem položaju, kakor Angleži, katere nadlegujejo na mnogih krajih. Buri so se od Wepenerja potegnili proti severo vzhodu do Ladybranda, ker so jih angleške mnogoštevilne čete hotele obiti in zasačiti. Generala Botha in Dewet vodita svoje čete ob meji Basuto dežele in upata uspeti ter se izmakniti objemu mnogoštevilne angleške vojske. Angleški general konjice Frenh se napenja, da prestriže omenjenim burskim generalom pot. Roberts je poslal do malega vse svoje čete, da preženo Bure z leve strani, a Buri so se pokazali sedaj tudi na njegovi desni strani, ter obkolili lorda Methuena v Brshofu. Sin ujetega generala Cronjea ima zahodno od Boshota 2000 mož, par tisoč Burov pa stoji tudi pri Spickopu, 10 kilometrov od Boshofa. Na velikonočni ponedeljek je dospelo v Biero pet parnikov s 1100 jezdec, 1200 mulami, vozovi, materialom za stavbo železnice in z velikim številom delavcev. V maju pripelje 22 parnikov govejo živino, živila in še nekaj tisoč mož. Vse to bode peljal general Carrington preko Mozambika od severa proti jugu do Buluvaja v Rhodéziji in dalje proti Mafekingu. Železnica do Salisburja je na mnogih krajih nerabna in sploh taka, da dospo potniki do končne postaje napol mrtvi. Potem pa se začne strašna pot skozi pragozde in v podnebj, ki je za Evropejca morilno. Neznosna vročina po dnevi, hud mraz po noči, milijarde moskitov, iz močvirja vstajajoči, — vse to onemogočuje redno marširanje. Celotna domačina pobira v teh krajih mrzlica kar trumoma, tujci pa bodo onemogli še mnogo prej. Če dospé Carrington do 24. maja v Buluvajo, je lahko vesel. Tam pa se bodo morali njegovi vojaki, kolikor jih ostane živih, zdraviti vsaj mesec dni.

Za smeh in kratek čas.

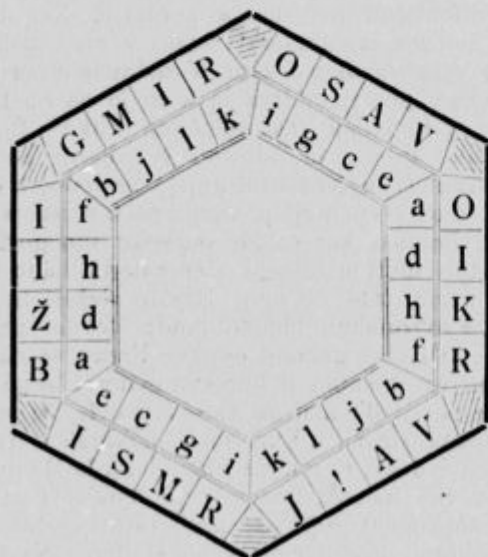
(Dober odgovor.) Mož sede v cerkveno klop. Neka žena poleg njega pa ga odriva ven, rekoč: »Mož, klopi so plačane.« »Baba, kdo te pa tirja!« odvrne mož in jo potisne iz klopi.

(Iz šole.) Profesor fizike sprašuje dijaka, ki se pa ravno ni kaj preveč pripravil. Med drugim ga tudi vpraša: »Katere slabe prevodnike toplote smo vzeli?« Dijak molči. Profesor: »Za danes se pa niste preveč učili, kakor se vidi. Torej ne veste nič?« Dijak (jec-

ljaje): „Smo vzeli — smo vzeli — železo, steklo, les — a—a—.“ Profesor: „Vi vse mešate. Vi ne razločujete dobrih od slabih. Kaj res nič ne veste? Kaj imate vendar v glavi?“ Dijak, odgovarja na prejšnje vprašanje nadaljuje: „—E—e—e, slamo!“

Besedna uganka.

I.

II.

123 sprejmeš 321

III.

Zelišče dobro znano
Povsodi se dobi,
Moža — narobe brano —
Italija slavi.

Rebus.

D + A · leto O.

Rešitev ugank v zadnji številki:

Računska uganka:

Hiš je v oni vasi 40, obhodil jih je 150, na posodo je dobil 450 kron, star je bil 456 mesecev ali 38 let, rojen je bil v letu 1862, obresti znašajo 2700 vinarjav ali 27 kron in 18 stopinj je oddaljena jedna hiša od druge.

Zastavici.

I.

Polh ali polž.

II.

Ker ne rabi not.

Besedna uganka.

Obletnica potresa.

Vse so prav rešili: Ahasver II., Feliks Funtek in Viktor Cadež, dijaki v Ljubljani; Andrej Porenta v Virmažah; Jožef Žagar iz Stare Loke; Hribska Ivanka na Vrhniki.

Listnica uredništva. Popravek k dopisu iz Gorij v zadnji številki pride prihodnjič. — Kunstelj, tajnik „kmet. društva“ v Gorjah: radi potrdimo, da Vi niste pisali onega dopisa!

Loterijske srečke.

Dunaj, 28. aprila:	6	29	83	75	57
Trst 21 aprila:	10	51	86	90	44
Gradec, 28. aprila	76	36	66	17	5
Ljubljana, 21. aprila:	40	77	18	84	73

Tržne cene v Ljubljani.

od dne 22. do dne 28. aprila.

	K	h		K	h
Goveje meso I. v. kg.	1	28	Pšenična m. 100 kg.	28	80
» » II. » »	1	12	Koruzna » » »	17	—
» » III. » »	—	96	Ajdova » » »	34	—
Teleče meso » »	1	20	Fizol, liter » »	—	16
Prašičje » sveže »	1	40	Grah, » » » »	—	20
» » prek. » »	1	40	Leča, » » » »	—	24
Kostrunovo meso » »	—	80	Kaša, » » » »	—	22
Maslo » » » »	2	—	Ričet, » » » »	—	22
Surovo maslo » »	1	90	Pšenica » 100 kg	18	40
Mast prašičja » »	1	40	Rž » » » »	15	60
Slanina sveža » »	1	20	Ječmen » » » »	14	—
» » prekajena » »	1	44	Oves » » » »	13	—
Salo » » » »	1	20	Ajda » » » »	19	—
Jajce, jedno » »	—	5	Proso, belo » » »	20	—
Mleko, liter » »	—	16	» navadno » » »	14	—
Smetana liter » »	—	80	Koruzna » » » »	14	80
Med » » » kg	1	40	Krompir » » » »	7	—
Krompir » » » »	—	6	Drva, trda, seženj	—	—
Piščanec » » » »	1	30	» mehka, » » »	—	—
Golob » » » »	—	40	Seno, 100 kg » »	—	—
Raca » » » »	1	40	Slama, » » » »	—	—
Gos » » » » »	—	—	Stelja » » » » »	—	—

Prihodnja številka »DOMOLJUBA« izide dne 17. maja 1900 zvečer.

Janez Kurnik, posestnik v Srednji vasi, župnija Št. Jurij pri Kranju, proda iz proste volje ali pa v najem 54 (2—1)

Novo zidano hišo

pri državni cesti v Žapuzah župnija Št. Vid nad Ljubljano. Več po dogovoru s posestnikom te hiše.

100 do 300 gl.

na mesec lahko pošteno zasluži sleherni ter povsod brez zgube, ako hoče prodajati postavne dopuščne srečke in državna pisma. 6

Ponudbe na Ludovika Oesterreicher, Budapest VIII, Deutschgasse 8. 117 10-10

Fotograf A. VENGAR v Radovljici

naznanja, da je stvoril svoj atelijé v mestu za grajščino, ter se priporoča prečast. duhovščini, p. i. posestnikom in društvom po okolici k mnogobrojnemu posetu. **Najkrasnejše razglednice! Fotografije k razglednicam** in pot v dotični kraj zastonj. — Po večletni skušnji doma in na tujem, jamči za lepo delo in zmerne cene. (2-2)

(17-2)

Največji izbor.

Skrbno izdelovanje.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

Najnižje cene.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz lekarne Richter jeve v Pragi,
pripoznano izvrstno bolečine olaj-
šujoče mazilo je dobiti steklenica po
40 kr., 70 kr., in 1 gld. v vseh lekarnah.
Zahteva naj se le 509 15-12

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo
varstveno znamko „sidro“ iz Richter-
jeve lekarne ter sprejme iz previdnosti
le v steklenicah s to varstveno znamko
kot pristni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu
v Pragi, Elisabethstrasse 5

Burska vojska

izide v najkrajšem času
pri založniku
Antonu Turk-u
v Ljubljani.

Kajžica bode jako
zanimivo opisovala ju-
naški narod Burov boreč
se proti nasilstvu za
ohranitev svobode. —
Priobčene bodo tudi
ilustracije iz

Burske vojske.

Zahtevajte povsod!

KAVA
Metoda v Ljubljani.
družbe sv. Cirila in Metoda je najboljša cikorija.
Izvarina je najboljša cikorija.

MAJUROVA ZALOGA
PRI IV. JEBACINU V LJUBLJANI.

Čenjena gospodinja! Ne dajte, si vsiljevati drugih izdelkov
cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravi bobovi
kavi, o je cikorija ali
15 11-4

Le 1 krona za 3 žrebanja.

Glavni dobitek 60.000 kron, 15.000 kron in 12.000 kron.

45 (2-1)

V gotovini z 20% odbitka.

„Invalidendank“ srečke
po 1 krono

I. žrebanje: 19. maja 1900.
II. žrebanje: 7. julija 1900.
III. žrebanje: 10. novembra 1900.

priporoča **J. C. Mayer** v Ljubljani.

113 6

Kuverte s firmo,
vizitnice in trgovske račune
priporoča
Katol. tiskarna v Ljubljani.

Računski sklep

ZA

okrajno posojilnico v mestu Kamnik

za deveto upravno leto 1899.

Uradni dan je vsaki torek od 9.—11. ure in vsaki četrtek od 9.—12. ure. Če je v torek praznik ali semenj, se uraduje en dan prej, če je pa praznik ali semenj v četrtek, pa drugi dan pozneje.

Poročilo.

Posojilnica je deležna vseh postavnih olajšav ter je član „Zveze kranjskih posojilnic v Ljubljani“.

Pristopilo je tekom računskega leta 103 zadruženikov, izstopilo 54 zadruženikov in šteje posojilnica torej s sklepom računskega leta 659 članov.

Promet v računskem letu je bil naslednji:

sprejemkov	gld. 253.868-88
izdatkov	253.868-88

Skupaj gld. 507.737-76

Hranilnih vlog se je vložilo	gld. 156.763-18
vzdignilo se je z obrestni vred	130.530-27

Stanje koncem leta gld. 299.747-94

Kapital. obresti koncem račun. leta 11.552-85

Vloge se obrestujejo po $4\frac{1}{2}\%$ in se sprejemajo od vsakoga, če tudi ni ud posojilnice.

Posojil se je dalo	gld. 74.743-46
vrnilo se je	48.599-02

Vseh posojil vkup konec leta 1899 gld. 274.867-07

Iz čistega dobička darovalo se je mnogim tukajšnjim okrajnim šolam, potem družbi sv. Cirila in Metoda, požarni bramb, pevskega društva „Lira“, Narodni Citalnici in re-vežem v Kamniku, dalje slovenskemu planinskemu društvu, akademskemu društvu „Slovenija“, dijaški kuhinji v Kranju in Celju, dalje otroškemu vrtu in Čebelici kakor tudi mestni godbi različne svote.

Ravnateljstvo.

53 (3—1)

Bilanca.

Aktiva	Znesek		Pasiva	Znesek	
	gld.	kr.		gld.	kr.
Inventar	561	32	Deleži: glavni 7200 gld.		
Posojila	274.867	07	uprav. 6530 „	13.730	—
Zaostale obresti	3.156	13	Hranilne vloge:		
Naloženi denar pri zavodih	38.474	16	gld. 288.195-09		
Prehodni	1.600	—	Kapitalizovane obresti:		
Gotovine konec l. 1899	5.755	70	gld. 11.552-85	299.747	94
			Predplačane obresti	1.650	41
			Neizplačana dividenda	849	50
			Rezervni fond:		
			splošni gld. 1006-26		
			posebni „ 2431-03	3.437	31
			Čisti dobiček	4.999	22
	324.418	38		324.418	38

V Kamniku, dné 2. februarja 1900.

Luka Bergant s. r.

Franc Flerin s. r.

Franc Fischer s. r.

Anton Fröhlich s. r.

Jernej Grašek s. r.

Jožef Močnik s. r.

Račune in glavne knjige pregledal, s pomožnimi knjigami primerjal ter vse v redu našel.
V Kamniku, dné 2. februarja 1900.

53 (3—1)

Avgust Terpine s. r., pregledovalec računov.

Potrjen pri občnem zboru dné 2. februarja 1900.

401 (3—1)

Zanesljivega spretnega

žagarja

sprejme takoj

Ignac Česenj

Brod, 50 (1)

p. št. Vid nad Ljubljano.

Naznanilo.

Dajem **v najem gostilno** in **vse posestvo**, katero je pa le majhno, in drugo k gospodarstvu spada-joče pohištvo. Gostilna je pri poti dobro obiskovana, posebno od voznikov. Več se zvé pri meni lastniku, naj bo ustmeno ali pismeno.

Janex Ribnikar, vas Snično pri Tržiču, pošta Retnje, Gorenjsko. 52 (3—1)

ob vodi Gradašici oddam takoj pod zelo ugodnimi pogoji najraje kakemu poštenemu, oženjenemu mladeniču v zakup. Pri tem miha se stanovalje in toliko zemljišča, da si lahko drži zakupnik enega kooja, eno kravo in več prašičev. Moljave se nikoli ne manjka. Pogeji se zvedo osebo pri meni.
Na Hrusevem, dné 28. marca 1900.

Matija Babnik, h. št. 7, pošta Dobrova pri Ljubljani. 39 (3—3)

Svoj mihi

V najem

se daje takoj

hiša s kovačijo.

hlevom, vrtom, in njivo v **Mali Starivasi**, pošta Grosuplje. Podrobneje pogoje je izve- deti pri **Jos. Novaku** v Vel. Stari vasi št. 7. 46 (1 1)

Domača trgovina

Češnik & Milavec*Špitalske-Lingarjeve ulice (Kresija)*

priporočata pri nakupu pomladanske in letne obleke za ženske in moške
svojo veliko zalogo po najnižji ceni.

Tisti odjemalci, ki skozi celo leto pri naju kupujejo, dobé

42 10-2 ————— lepo novoletno darilo. —————

Uzorci po pošti na razpolaganje.

Na najvišje povelje Njega c. in k. apost. Velikanstva

XXXIII. c. k. državna loterija

za civilne dobrodelne namene tustranske države.

Ta denarna loterija — edina v Avstriji zakonito dopuščena — ima 16514 dobitkov v gotovem denarju in skupnem znesku 410.200 kron.

Glavni dobitek znaša:

200.000 kron

v gotovem denarju.

Žrebanje je nepreklicljivo dne 7. junija 1900.

Jedna srečka stane 4 krone.

Dobiti so srečke pri državni loteriji na Dunaji, I., Riemergasse 7, po tabačnih trafikah, loterijah, pri davkarjih, poštah in brzojavnih pa železničnih uradih, po menjalnicah itd. Načrt loterije brezplačno. 43 (3-2)

Srečke se pošiljajo poštne prosto.

C. k. vodstvo državne loterije
Oddelek za državne loterije.

Vožnjekarte
in
tovorni listi
v

AMERIKO.

Kraljevi belgijski poštni parnik
Red Star Linie iz Antverpna
naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade
8 Pojasnila daje:

Red Star Linie

Dunaj, IV., Wiednergürtel 20.

ali pa 17 25-15

ANTON REBEK v Ljubljani, Kolodvorske ulice 34.

HERBABNY-jev

podfosfornasto-kisli 503 20-8

apneno-železni sirup.

Ta 30 let z največjim uspehom rabljeni prsti sirup raztaplja sluz, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij. 107 (20-9)

Cena steklenice 1. gl'd 25 kr., po pošti 20 kr.
več za zavijanje.

Prosimo, da se vedno zrečno zahteva Herbabny-jev apneno-železni sirup. Kot znak izvora se nahaja v steklu in na zamašku ime, "Herbabny" vtisnjeno z vzvišenimi črkami in nosi vsaka steklenica poleg stoječo uradno registrov. varstveno znamko, na katera znamenja naj se blagovoli paziti.

Osrednje skladišče

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII./1, Kaiserstrasse 73 in 75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod.

Kmetiška posojilnica Ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Knezovi hiši, Marije Terezije cesta števil. 1

obrestuje hranilne vloge po $4\frac{1}{2}\%$ brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike

10 (12-4) plačuje.

Uradne ure razun nedelj in praznikov vsak dan od 8-12. ure dopoldne.

Pošt. hran. urada števil. 828.406. — Telefon števil. 5.

Kathreiner

je samo pravi v znanih

Kathreinerjevich zavojih!

Zatoraj nikoli v odprtih ali v drugih za prevaranje računajočih ponarejenih zavojih.

Kathreiner Kneippova sladna kava

je najokusnejša, kakor tudi edino zdrava in zraven tega najcenejša primes k bobovi kavi.

Kathreiner Kneippova sladna kava

bode z veseljem in z vedno raztočem učinkom v stotisoč družinah použita.

Kathreiner Kneippova sladna kava

je tam, kjer se zavoljo zdravja bobova kava prepove, najboljši nadomestek.

